

Становище

От доц. Владимир Александров Игнатов - Университет по архитектура, строителство и геодезия

На дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, научна специалност „Изкуствознание и изобразително изкуство“

Автор: Зоя Иванова Лекова, докторант в редовна форма на обучение

Тема: Металът в монументалната скулптура на Любомир Далчев, Галин Малакчиев, Крум Дамянов, Георги Чапкънов, Ангел Станчев, Емил Попов

Научен ръководител: проф. Иван Славов

Докторантът е представил всички необходими документи – коректно съставени и легитимни:

- Всички необходими административни документи
- Автобиография
- Дисертационен труд в две части- текстова и албумна
- Автореферат
- Списък на публикациите на автора по темата на дисертацията

Зоя Лекова е автор, който чрез своята възискателност поддържа винаги будно желанието си да усъвършенстване, подлага себе си на непрекъсната проверка и самооценка. Отстоява с изкуството си, с поведението си своя художнически, човешки морал и допълва облика на днешната българска скулптура.

Нейният дисертационен труд определя творческия ѝ интерес към проблем имащ различни измерения в художествената култура. Изследването внася познание, в контекста на определени тенденции в българската монументална скулптура, свързани с възможностите на материала, което променя философията на пространството и неговото дефиниране.

Хабилитационният труд аргументирано поднася определени исторически процеси и явления, оценява ги и ги поставя в йерархията на художествените ценности.

Дисертантът е осмислил детерминирането на резултат – исторически контекст.

Чрез документалния интерес към създаване на „творбата“ (монумента), като обществен продукт, възстановява събития, норми, тенденции и убедително демонстрира релация към традицията.

Обстойният анализ на художествени произведения на доказани български скулптури покрива широкия спектър от проблематиката в настоящия труд и дава теритотично знания и критерии за анализ и оценка. Аргументирано поднася следните тези:

- Изкуството (в рамката на цитираните автори) е завоевание по посока освобождаване от изкуствените форми и развиване на изобразяването към тъждественост със сетивния опит.

- Творбата не е обикновен продукт. Тя въплъщава образцовите реализации в изкуството. Художникът дължи своя статут на творбите, които е създал.

- За да разберем определена творба, трябва да отчитаме процеса на нейното създаване. А този процес е кохерентен с технологията и техниките на употреба на метала (тяхната специфика).

Като методология Зоя Лекова анализира ролята на намеренията, начина, по който личността на всеки от изброените творци се отразява в творбата – демонстрирано от богат фактологически и изобразителен материал, присъстващ изчерпателно в дисертационния труд.

- Прави задълбочен прочет на различен тип монументални проявления. Доказва, че първоизточник на всяка художествена творба е човек, или група хора, притежаващи вещина, (като присъща на художествения принос) и нейното осмисляне подобрява условията на приемственост. Ясно определя обхвата на въведената системно-структурна методология относно определената научна цел, като развива тезата си аргументирано и убедително.

Демонстрира обширни знания по проблема поставен за изследване.

Приносите в труда са приложими в творческата практика, обрзование и могат да бъдат ползвани от широк кръг специалисти. Поради тази причина, считам, че дисертационният труд трябва да бъде публикуван.

Авторефератът е направен съгласно изискванията основани на структурата и научните приноси на дисертационния труд.

Заклучение:

Всичко това е доказателство за творчески търсения на значими теоритични проблеми от страна на Зоя Лекова в тясна взаимовръзка с практическото развитие на нейното професионално изграждане.

Допълва нови страни в съществуващите знания към значението на човешки и естетически стойности.

Трудът представлява принос в науката и практиката и отговаря на всички изиквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Давам положителна оценка на дисертационния труд, постигнатите резултати и приноси. Предлагам на Научното жури да даде образователната и научна степен „доктор“ на Зоя Иванова Лекова в научна специалност „Изкуствознание и изобразително изкуство“.

доц. Владимир Игнатов